

**Szingapúr politikai
berendezkedésének
komplex vizsgálata**

Jelige: SDG777

Kézirat lezárásának dátuma: 2025.01.03.

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	3
2. A politikai berendezkedés kialakulása	5
3. A szingapúri hibrid rezsim	10
3.1. Kormányzati struktúra	11
3.2. A politikai rezsim legitimációja	16
3.3. A PAP kormány ideológiái	23
3.4. A hibrid politikai stratégia gyakorlatai	27
4. Összegzés	32
Ábrajegyzék	34
Irodalomjegyzék	34

1. Bevezetés

Kutatásomban Szingapúr politikai rezsimjének komplex vizsgálatával foglalkozom. Fő kutatási kérdésem: Miben áll a szingapúri politikai berendezkedés lényege? Hipotézisem, hogy a kialakult szingapúri politikai rendszer működőképes és hatékony.

Azért választottam témának, mert érdekel, hogy hogyan ért el az ország világszinten kiemelkedő fejlettségi szintet. Ráadásul a szingapúri példa mint hatékonyan működő hibrid rezsim egyedi a világon. A politikai rendszer szerepe a gazdasági politika kialakításában tanulságokkal szolgálhat más országok számára is. Szingapúr kormánya innovatív megoldásokat alkalmaz a kormányzás, az oktatás, az egészségügy és a városfejlesztés terén. Azért releváns a kutatásom, mert politikai berendezkedéséből világszerte inspirálódhatnak az országok, hogy a politikai, gazdasági és társadalmi fejlődést saját országukban is előmozdítsák.

Szingapúr, a délkelet-ázsiai kis szigetország mára a világ egyik legfejlettebb államává vált. A sikeres fejlesztéspolitika kiváló példája (folyamatos fejlesztési szemlélettel rendelkezik)¹, ezt láthatjuk kimagasló gazdasági teljesítményéből, piacbarát környezetéből és az abból fakadó versenyképességéből. Fejlődését a kezdetektől kiemelt nemzetközi figyelem kíséri.²

Jelenlegi kivételes helyzetét számos adattal alátámaszthatjuk. Vezető szerepet tölt be a globális világgazdaságban. Az IMD³ listáján 2019-ben és 2020-ban is 1. helyen szerepelt, 2021-ben az 5., 2022-ben a 3., 2023-ban a 4., és 2024-ben újra az 1. helyen végzett.⁴ A harmadik legversenyképesebb pénzügyi központ.⁵ Ázsia egyik legfontosabb ipari központja: a második legforgalmasabb kikötővel rendelkezik a világon. 2023-ban 39.01 millió TEU volt teljes éves forgalma.⁶ Nagy olajfinomító-kapacitása is kimagasló. Napi olajfinomítási kapacitása 1,5 millió hordó.⁷ A Világbank 2023-as felmérése szerint 501.43 millió USD volt a GDP-je (megszerezve a 30. helyet az országok közül)⁸, míg az egy főre jutó GDP értéke 84,734.3 USD volt.⁹

¹ Szalavetz Andrea: A szingapúri sikertörténet magyar szemmel. *Magyar Tudomány*, 181. évf./2020 6. sz.

² Szabolcsi Kristóf: Szingapúr integrációs profilja: az ASEAN-ban 50 éve betöltött szerepének mérlege. *Külgazdasági Intézet*, E-2017/21.sz.

³ Csath Magdolna: Szingapúr a saját sikerének áldozata (2020.02.03.). [vg.hu /Szingapúr a saját sikerének áldozata \(vg.hu\)](http://vg.hu/Szingapur_a_sajat_sikerenek_aldozata), Letöltve: 2024.01.20.

⁴ [Singapore - IMD business school for management and leadership courses](https://www.imd.org/business-school-for-management-and-leadership-courses), 2024, Letöltve: 2024.11.15.

⁵ [GFCI 32 Rank - Long Finance](https://www.gfci.com/rank), 2023, Letöltve: 2024.11.15.

⁶ [Top 50 Ports — World Shipping Council](https://www.top50ports.com), 2023, Letöltve: 2024.11.15.

⁷ [Energy Resource Guide - Singapore - Oil and Gas \(trade.gov\)](https://www.energyresources.gov.sg), 2023, Letöltve: 2024.11.15.

⁸ [GDP.pdf](https://data.worldbank.org/sg), 2023, Letöltve: 2024.11.15.

⁹ [Singapore | Data](https://data.worldbank.org/sg), 2023, Letöltve: 2024.11.15.

Szingapúr a világ egyik legkevésbé korrupt országa.¹⁰ A városállamban a korrupció szinte ismeretlen.¹¹ 1996 óta folyamatosan az élbolyban szerepel. A Korrupció Érzékelési Index felmérése szerint az 5. legkevésbé korrupt ország volt 2023-ban.¹² Az oktatás, az egészségügy és az életkörülmények területén hasonlóan páratlan statisztikai mutatókkal rendelkezik. A 2022-es PISA-felmérésben az első helyet foglalta el.¹³ A boldogságindex 2023-as jelentése alapján Szingapúr a 25. helyen szerepelt¹⁴, míg az életminőség-index 2024-es rangsorában a 28. helyet foglalta el.¹⁵

Hogyan érte el a szingapúri politikai vezetés ezt a kimagasló világszintű teljesítményt? Tanulmányomban erre keresem a választ.

¹⁰ Bartha Attila – Kopasz Marianna: Legitimációs stratégiák hibrid rezsimekben. Szingapúr mint legitimációs puzzle. In. Böcskei Balázs – Szabó Andrea (Szerk.): *Hibrid rezsimek A politikatudomány X-aktái*. Napvilág Kiadó, Tatabánya 2019, 113-114.o.

¹¹ Magasházi Anikó: Esettanulmányok az állami és nem állami szereplők kooperatív viszonyáról: Szingapúr és Chile. *Külgügyi Szemle*, XIV.évf./2015 4. szám 7.o.

¹² [2023 Corruption Perceptions Index: Explore the... - Transparency.org](#), 2023, Letöltve: 2024.11.15.

¹³ [PISA Scores By Country 2024](#), 2024, Letöltve: 2024.11.15.

¹⁴ [World Happiness, Trust and Social Connections in Times of Crisis | The World Happiness Report](#), 2023, Letöltve: 2024.11.15.

¹⁵ [Quality of Life Index by Country 2024 Mid-Year](#), 2024, Letöltve: 2024.11.15.

2. A politikai berendezkedés kialakulása

Szingapúr politikai intézményrendszerének megértéséhez alapvető fontosságú a jelenlegi formájának kialakulása, gyökerei.

Az 1950-es években vezették be a választójogot, de csak kevesen voltak jogosultak rá. A brit Rendel Bizottság¹⁶ alkotmánymódosítása ugyan lehetővé tette a kínaiak részvételét a választásokon, de a többség továbbra sem tudott elmenni szavazni az előzetes regisztrációs követelmény miatt.¹⁷ Így a politikai pártok csupán kevesek szavazataért versengtek.¹⁸ Ebben az időben indultak meg az angolokkal szembeni baloldali¹⁹ függetlenségi törekvések két irányból. Az egyik irányzatot a baloldal képviselte, amely a maláj kommunista párt mintájára szerveződött. A másik irányzat az ország függő és elmaradott helyzetének megváltoztatását tervező fiatal értelmiségi kör Lee Kuan Yew és Goh Keng Swee vezetésével alakult meg.²⁰

Lee alapította meg a Népi Akció Pártot (PAP), ami a jelenleg is kormányzó párt Szingapúrban. A PAP létrejöttének gyökerei a 1940-es évekbe nyúlnak vissza. Cambridge-ben néhány fiatal szingapúri nemzeti aktivista barátságot kötött: Lee Kuan Yew, Goh Keng Swee és Toh Chin Chye. 1953-ban rendszeresen összeültek tanácskozni egy baloldali nacionalista párt létrehozásáról, amely vonzza a szakszervezeteket. Már Lee ekkor több klánegyesület és jogi szakszervezet tanácsadója volt. 1954-ben Lee találkozott két kínai származású szakszervezeti vezetővel, Lim Chin Siong-gal és Fong Swee Suan-nal, hogy egyesítsék erőiket egy "egységes frontban", tehát egy közös pártot hozzanak létre.²¹ Lee a segítségükkel megalapította a Népi Akció Pártot, amely összefogta az angolul beszélő értelmiséget, a maláj szakszervezeti aktivistákat és a kínai nyelvű oktatásból kikerülő baloldaliakat. Közös céljuk volt, hogy felszabaduljanak a gyarmati uralom alól. Mindkét fél érdekének tekintette a közös párt megalakítását, mert ez tette lehetővé, hogy tömegek támogatását megszerezzék.²² Lee Kuan Yew, akit Szingapúr „alapító atyjának” is neveznek, kivételes politikai érzékkel és stratégiai vezetői képességgel rendelkezett. Erősen elkötelezett volt az ország társadalmi és gazdasági fejlődése iránt.

¹⁶ A Rendel Bizottságot a britek mint törvényhozó testületet hozták létre 1953-ban Sir George Rendel vezetésével, hogy később a szingapúri kormánnyá alakuljon. Diane K. Mauzy and R.S. Milne: *Singapore Politics Under the People's Action Party*. Routledge, London and New York 2002, p.14 (ChatGPT, fordítás)

¹⁷ Magasházi Anikó: *Szingapúr globálisan behálózva – magyar kitekintéssel*. Felsőbbfokú Tanulmányok Intézete Savaria University Press Alapítvány, Kőszeg–Szombathely 2018, 74.o.

¹⁸ Diane and Milne (2002), p.3 (ChatGPT, fordítás)

¹⁹ Ebben az időszakban a kínaiak jelentős nyomást gyakoroltak a szingapúri kormányra, ösztönözve a szovjetek elleni egységes fellépést. Lee Kuan Yew: *From Third World To First, The Singapore Story: 1965–2000*. Singapore: Times Media Private Ltd., 2000, p.575 (ChatGPT, forráskeresés, fordítás)

²⁰ Magasházi (2018), 74-75.o.

²¹ Diane and Milne (2002), p.38 (ChatGPT, fordítás)

²² Magasházi (2018), 75.o.

A Népi Akció Párt először az 1955-ös választáson indította jelöltjeit. A 25 parlamenti helyből 4-et pályázott meg, ebből 3-at meg is nyert. Majd 1959-ben mind az 51 képviselői helyet megcélózta, melyek közül 43-at nyert meg, így kormányt alakíthatott.²³ A PAP győzelméhez egy kormánypárti képviselő korrupciós ügye is hozzájárult, mely által Lee korrupcióellenes stratégiája mind a parlamentben, mind a közbeszédben előtérbe került.²⁴

1961-ben Malajzia miniszterelnöke, Tunku Abdul Rahman azt javasolta, hogy Malajzia, Szingapúr és a két ritkán lakott brit terület, Sarawak és Észak-Borneó egyesüljenek egy új államban, Malajziai Államszövetség néven. Úgy vélte, hogy ez az új társulás minden félnek kölcsönös gazdasági előnyöket fog teremteni a kereskedelem és beruházások területén, valamint biztonsági előnyöket, melyek segítségül szolgálnak a kommunizmus elleni harcban. 1963-ban meg is alakult az államszövetség.²⁵

Szingapúr elsősorban azért lépett be az államszövetségbe, mert a PAP első gazdasági stratégiai irányként az iparosítást jelölte ki, hogy a lakosság fogyasztáscikk-importját helyettesítse saját területén előállított termékeivel, ezáltal csökkentve a szegénységet. Ezért szüksége volt a nagyobb piacra, amit a megalakult államszövetség nyújtott. Szingapúr népszavazási jóváhagyással csatlakozott, ezzel véget ért a brit fennhatóság.

Mivel a Malajziához való csatlakozás vitákat generált a PAP-on belül, a PAP elvesztett két időközi választást. Lee ezért bizalmi szavazást kezdeményezett a parlamentben, mely után 13 tartózkodó képviselőt kizárt. Ők új pártot alapítottak Barisan Socialis néven. Céljuk a tömegek támogatásának megnyerése volt utcai megmozdulások révén.²⁶

Nemcsak a csatlakozás kérdése okozott problémákat, de a belépés után kialakult helyzet is. Ugyanis a fennálló politikai, ideológiai különbségek zavart okoztak az emberek körében. Az összetűzésekben több százan meghaltak és megsebesültek. 1965-ben ezért a Maláj Parlament kizárta Szingapúrt az államszövetségből. A független, önálló Szingapúr megalakulása kényszer volt, és nem szabad döntés.²⁷

A függetlenedést követően komoly makrogazdasági sokkal kellett szembenéznie a szigetállamnak: a Malajziával és más délkelet-ázsiai országokkal folytatott közvetítő kereskedelme lehanyatlott (megpróbálták Szingapúr kikerülésével lefolytatni külkereskedelmi

²³ Diane and Milne (2002), p.3 (ChatGPT, fordítás)

²⁴ Lee 1955-ben parlamenti képviselőként egy olyan indítványt valósított meg, ami tiltja korrump képviselő indulását a választásokon és előírja olyan bizottság létrehozását, amely a korrupciós ügyek kivizsgálásáért felel. Magasházi (2018), 75-76.o.

²⁵ Diane and Milne (2002), p.3 (ChatGPT, fordítás)

²⁶ Magasházi (2018), 77.o.

²⁷ Lee így nyilatkozott egy 1998-as interjúban az eseményről: „Amit a munkám eredményeként felmutathatok, az Szingapúr, még mindig működik. Jobb lett volna, ha Szingapúr egy sikeres Malajzia része lehetett volna. Még most is így hiszem. De nem volt lehetséges. Hát így alakult.” Uo. 77.o.

tevékenységeiket). Valamint Indonéziával leállt a kétoldalú kereskedelme. Brit katonai bázisát teljesen leépítették 1968 és 1971 között. Ennek következtében GDP-jének 20%-át elveszítette. A britek kivonulása a gazdasági bizonytalanság mellett biztonságpolitikai kételyeket is ébresztett Szingapúr jövőbeli életképességét illetően.²⁸ Emellett a természeti források hiánya tovább rontotta kilátásait. Fejlettségi szintjét tekintve nem sokban különbözött a többi harmadik világbeli országtól.²⁹

A PAP a multinacionális vállalatokat választotta fő eszközéül az iparosodás előmozdítására. A kormányzat két fő célkitűzése a munkanélküliség felszámolása és a lakhatás biztosítása lettek.³⁰ E célból és a lakosság vegyes letelepítése céljából hozták létre 1960-ban az állami Lakásfejlesztési Igazgatóságot (HDB)³¹, mely a földvásárlásért (egy új jogszabály bevezetése lehetővé tette az állampolgároknak a föld megszerzését reális áron) és az építési módszerek szabványosításáért (a költségek csökkentése érdekében) volt felelős.³² Kezdetben egyszobás, szűkös lakások épültek, majd az 1974-ben alapított Lakás- és Városfejlesztési Vállalat (HUDC) révén egyre modernebbeket is építettek. Az építkezések jelentős szerepet játszottak a munkanélküliség csökkentésében.³³

A párt kezdettől fogva kiemelten foglalkozik a jóléti kiadásokkal, melyekhez középtávú terveken alapuló gazdaságpolitikával biztosítja az anyagi fedezetet. Azóta is jelentős állami forrásokkal támogatja az oktatást és a lakáshoz való kedvezményes hozzájutást. Ennek érdekében létrehozta a Központi Tartalékalapot (CPU), hogy a lakáskérdést kezeljék. Még az 1950-es években, a brit gyarmati idők alatt a brit köztisztviselőknek egy tartalékképző rendszert vezettek be, ami gyakorlatilag egyfajta nyugdíjrendszer alapját képezte. Amikor Lee Kuan Yew lett Szingapúr miniszterelnöke, ezt a rendszert alapul véve alakította ki a Központi Tartalékalapot (CPF). A CPF egy egyéni megtakarítási számlát jelent, amelybe mind a munkáltató, mind a munkavállaló befizeti a dolgozó fizetésének egy bizonyos százalékát.³⁴ A fizetendő arányt a válságok idejére kis mértékben megváltoztatták, hogy a versenyképességet megőrizzék.³⁵ „Ez olyan, mintha egy személyre szóló nyugdíjszámla lenne.”³⁶ Ebből az összegből a munkavállaló a nyugdíjkorhatár elérése előtt csak lakásvásárlásra vagy oktatási

²⁸ Völgyi Katalin: A sikeres államkapitalizmus példája – Szingapúr (2015.december). MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont Világgazdasági Intézet /[A sikeres államkapitalizmus példája – Szingapúr \(oszk.hu\)](https://www.oszk.hu/4-5.o.)/, 4-5.o. Letöltve: 2022.10.11.

²⁹ Diane and Milne (2002), p.1 (ChatGPT, fordítás)

³⁰ Uo. p.36 (ChatGPT, fordítás)

³¹ Magasházi (2018), 84.o.

³² Diane and Milne (2002), p.90-91 (ChatGPT, fordítás)

³³ Uo. p.90-91 (ChatGPT, fordítás)

³⁴ Magasházi Anikó – "Szerző": Szingapúr fejlettségének vizsgálata. Budapest, 2024.10.11.

³⁵ Magasházi (2015), 9.o.

³⁶ Magasházi – "Szerző" (2024)

kiadásokra hívhatott le pénzt.³⁷ Ez az alap azonban nem csak a nyugdíjas évekre szólt, hanem bármikor felhasználhatták az emberek lakásvásárlásra, oktatás finanszírozására vagy a HDB által biztosított lakások törlesztőrészleteire is. Ez egy olyan rugalmas eszköz volt, amely nagymértékben hozzájárult a sikeres lakásvásárláshoz, így Szingapúr modern társadalmi-gazdasági rendszerének kiépítéséhez is.³⁸ A mai napig jelentős beruházási forrást teremt a gazdaságban.³⁹

Továbbá 1960-tól elkezdték operacionalizálni az egymás mellett élés megtanulását.⁴⁰ Célul tűzték ki a lakosság vegyes letelepítését, hogy előmozdítsák az etnikai közösségek közti harmóniát és megakadályozzák zavargások kialakulását. Kezdetben az emberek ingatlanjaikat ugyanahhoz az etnikai csoporthoz tartozónak adták el. Ezért 1989-ben bevezetett a kormány egy programot, ami előírta, hogy ha például egy környéken túllépik a fix "kínai" arányt, akkor ott egy nem kínai csak egy nem kínai részére adhatja el a lakását. A program bevált, elősegítve a közösségek integrációját.⁴¹

Mindezek mellett a PAP megpróbált egy exportorientált gazdaságot kialakítani. Eszköztárába beletartozott a munkavállalói jogok korlátozása, bérszabályozás, az ellenzéki szakszervezetek kiiktatása, a nagymértékű kötelező megtakarítás (CPF). Ennek eredményeképpen az 1960-as évek végére megteremtette az új munkaügyi rendet. Ennek elfogadásában a társadalom legnagyobb részét képező kínai lakosság konfuciánus szemlélete – a hierarchia tisztelete, a fegyelmezettség, a vezetők iránti lojalitás és az ázsiai értékrend szerint a családhoz, csoporthoz való tartozás is nagy szerepet játszott.⁴²

1968-ban a Barisan Socialis bojkottálta az első független szingapúri szabad választásokat. A Lee Kuan Yew vezette párt az összes mandátumot megszerezte, majd ezt megismételte a következő négy választáson is. Kialakult az egypártrendszer: a PAP kormánypárttá vált.⁴³ Szingapúrban a domináns pártrendszer a mai napig fennáll. Tehát kormányzási kapacitással csak a PAP rendelkezik, ezért folyamatosan biztosítani kell legitimációját és dominanciáját. Más pártok is léteznek a városállamban, körülbelül 20 párt van bejegyezve, és általában négy vagy hat párt indul minden választáson.⁴⁴

A Malajziai Föderációból való kiválás után tett átfogó intézkedések meghozták a gyümölcsöket. Lee Kuan Yew – Szingapúr első miniszterelnöke – az ENSZ Műszaki

³⁷ Magasházi (2015), 9.o.

³⁸ Magasházi – "Szerző" (2024)

³⁹ Magasházi (2015), 9.o.

⁴⁰ Magasházi – "Szerző" (2024)

⁴¹ Diane and Milne (2002), p.93

⁴² Magasházi (2018), 80-81.o.

⁴³ Uo. 79-80.o.

⁴⁴ Diane and Milne (2002), p.38 (ChatGPT, fordítás)

Segítségnyújtási Bizottságának segítségével új gazdasági irányvonalakat jelölt ki: az egyik a technológia fejlesztése volt a multinacionális vállalatok (elsősorban amerikai) együttműködésével.⁴⁵ A másik politikai irányelv az volt, hogy országa az Első Világ „oázisává” váljon a Harmadik Világ régiójában azáltal, hogy kiemelkedő színvonalat ér el az egészségügy, oktatás, közlekedés, telekommunikáció és szolgáltatások területén.

Mivel 1973-ra a gazdasági fejlődési irányok tervei elkészültek és elindultak, a kormány további területekre is jelentős figyelmet tudott szentelni: lakhatás fejlesztése, környezetvédelem, növénytelepítés előmozdítása és a régebbi épületek megőrzése (hogy Szingapúr történelmének emlékeként szolgáljanak). Mindezek mutatják, hogy a PAP programja nemcsak a minél gyorsabb gazdasági növekedésről szólt, hanem arról, hogy az országot egy kiegyensúlyozott, világos programterv szerint mindinkább előmozdítsa.⁴⁶

⁴⁵ Lee nem értett egyet azzal a baloldali nézettel, hogy a MNV-k a fejlődő országok természeti erőforrásait kizsákmányolják, Szingapúrnak amúgy sem volt sok ilyen erőforrása. Biztos volt abban is, hogy képes ellenállni a multik hatalomszerzési kísérleteire. Uo. p.3-4 (ChatGPT, fordítás)

⁴⁶ Uo. p.4-5 (ChatGPT, fordítás)

3. A szingapúri hibrid rezsím

Délkelet-Ázsia országaiban a hibrid rezsimek a leggyakoribbak. Szingapúrban az 1960-as évek végén, Malajziában, a Fülöp-szigeteken és Indonéziában az 1970-es években, Thaiföldön az 1980-as évek elején, Burmában rövid időre 1990-ben vezették be. Lényeges különbség van azonban a politikai gyakorlataikban.⁴⁷ Szingapúr is mint hibrid rezsím különféle és sajátos politikai gyakorlatokkal él.⁴⁸

Az alábbi fejezetben azt vizsgálom, hogyan épül fel a szingapúri kormányzat, hogyan működik és milyen eszközökkel teremtette meg a legitimitását, mely ideológiákra szerveződik a kormányzati működésük, milyen politikai intézkedéseket, gyakorlatokat alkalmaznak hatalmuk megtartása és társadalmi támogatottságuk növelése érdekében, illetve milyen jellemzői vannak az ellenzéki pártoknak.

⁴⁷ Case, William: Southeast Asia's Hybrid Regimes: When Do Voters Change Them? Vol. 5, No. 2 (2005), p.217. (ChatGPT, fordítás)

⁴⁸ Uo. p.215. (ChatGPT, fordítás)

3.1. Kormányzati struktúra

A kormányzati struktúra vizsgálata megmutatja, hogy miben áll az évtizedek óta fennálló PAP-kormány uralkodó pozíciója és a társadalom általi erős támogatottsága.

Politikai berendezkedése szerint parlamenti köztársaság. Jogrendszerében az angol „szokásjog” érvényesül.⁴⁹ A Szingapúri Alaptörvény alapján minden parlament öt évig áll fenn, majd újabb választás következik. A választott képviselők között legalább egy tagnak kisebbségi etnikumhoz kell tartoznia, hogy minden közösség érdekei képviselve legyenek.⁵⁰ A Jelölt Országgyűlési Képviselők (NMP) különböző szakterületeket képviselnek.⁵¹ Valamint a Nem Körzeti Képviselők (NCMP) is helyet kapnak, akik a minimális létszámú (legfeljebb hat fő) és erősségű ellenzéket képviselik. Olyan funkciókat tölt be a parlament mint a törvényalkotás, a kormány éves költségvetési tervének elfogadása és a miniszterek felelősségre vonása kérdések segítségével a parlamenti üléseken.⁵²

Amikor 1959-ben a PAP lett a kormány, a végrehajtó hatalom gyors ütemben megerősödött. Ezáltal a kormány felváltotta a parlamentet és a domináns hatalommá vált.⁵³ A kormányt a miniszterelnök vezeti, akit a köztársasági elnök nevez ki a parlamenti tagok közül. Majd a miniszterelnök tanácsára a köztársasági elnök más minisztereket nevez ki a választott parlamenti tagok közül a kormány kialakításához.⁵⁴ A meritokrácia elve mentén kerülnek kiválasztásra a köztisztviselők.⁵⁵ Ez alapján nem az örökölt társadalmi státuszra, hanem az egyéni kiválóságra, a tudásra, a folyamatos tanulásra és a belső értékekre helyezi a hangsúlyt. Elvárás a kemény munka és a maximális „erőbedobás” az előrehaladás előmozdítása érdekében. A kiválasztott pragmatikus szakértők szabad kezet kapnak, hogy a hosszútávú stratégia mentén irányítsák az ipari átalakulást. Ez a gyakorlat stabilitást hoz a gazdasági környezetbe.⁵⁶ A megalakult kormány felelős az összes kormányzati politikai döntéshozatalért és a mindennapi államügyi ügyekért.

Szingapúr elnöke hat évig látja el tisztségét. Az elnöki jelölteknek magas követelményeknek kell megfelelniük, melyek egyedülállóvá teszik Szingapúr ezen gyakorlatát is a legtöbb államhoz képest. 45 év felettinek kell lenniük, és nem lehetnek politikai párt tagjai a jelölésük napján. Emellett legalább 3 évig kell tisztséget betölteniük

⁴⁹ Magasházi (2018), 81.o.

⁵⁰ Yeo Lay Hwee – Tan Hsien Li – Joanne Lin: *Governing Singapore: How, Why, and Where are we Heading? Civic Exchange*, 2005, p.4-5 (ChatGPT, fordítás)

⁵¹ Diane and Milne (2002), p.26 (ChatGPT, fordítás)

⁵² Yeo (2005), p.5-6 (ChatGPT, fordítás)

⁵³ Diane and Milne (2002), p.26 (ChatGPT, fordítás)

⁵⁴ Yeo (2005), p.6 (ChatGPT, fordítás)

⁵⁵ A meritokrácia a két évtizedes kínai konfucianus hagyományból ered. Magasházi (2018), 82.o.

⁵⁶ Uo. 82.o.

miniszterként, főbíróként, házelnökként, ügyészként, a Közszerológati Bizottság (PSC) elnökeként vagy vezető köztisztviselőként egy jogi szervezetnél; vagy egy olyan vállalat elnökének vagy vezérigazgatójának kell lenniük, amelynek törzstőkéje legalább 100 millió szingapúri dollár.⁵⁷ Szerepe olyan jelentésben fontos, hogy ő az önálló, szabad Szingapúr egyesítőjének és a jóakarát szimbólumának megtestesítője.⁵⁸ Az 1984-es ellenzék visszatérése után a PAP elkezdett olyan módokat keresni, melyekkel megvédheti nemzeti tartalékait a kimerüléstől és fenntarthatja a megbízható köztisztviselői testületet, annak érdekében, hogy ne lehessen szétszerelni egy felelőtlen kormány esetleges hatalomra kerülésekor. Úgy döntöttek, hogy létrehoznak egy választott elnököt mint őrzőt, aki vétőjoggal rendelkezik a tartalékok felhasználása és a magas köztisztviselői kinevezések felett. 1993-ban megválasztották Ong Teng Cheong-ot elnöknek. Azonban meglepettséget okozott, amikor kijelentette, hogy feladatai többet jelentenek, mint csak a "számok összeadását". Tehát kiterjedtebb hatáskört szeretett volna magának. Vitába keveredett kollégáival, mert több információhoz akart hozzáférni, mint amennyire a törvény felhatalmazta. 1994-től ezért a kormány rendszerezetten csökkenteni kezdte az elnök hatalmát, hogy a jövőben elkerüljék a hasonló típusú incidenst.⁵⁹

Az akkori intézkedések eredménye, hogy ma már az elnöknek korlátozott hatáskörrel rendelkező Elnöki Tanácsa van, mely felülbírállhatja az elnök döntését és képes felhívni a figyelmet minden olyan jogszabálytervezetre, mely hátrányos megkülönböztetést jelenthet bármely faji vagy vallási közösségre nézve. Ez egy hatékony ellenőrzés és eszköz egy olyan multietnikumú államban mint Szingapúr.⁶⁰ Jelenlegi elnöke: Shanmugaratnam Tharman, korábbi pénzügy-és oktatási miniszter. Az elnöki pozíció elsősorban ceremoniális jellegű a városállamban, de bizonyos kérdésekben ellensúlyt képvisel a kormánnyal szemben.⁶¹

Az igazságszolgáltatás legmagasabb szintje a Legfelsőbb Bíróság. Feladata, hogy értelmezze és alkalmazza a parlament által elfogadott törvényeket. Szingapúr igazságszolgáltatási rendszere nemzetközileg elismert, és nincs kifogás Szingapúr igazságügyi eljárásai ellen a kereskedelmi, üzleti és polgári jog területén, kivéve a politikai ellenfelek elleni rágalmozási ügyeket, a halálbüntetést és a korbácsolást. A halálbüntetés kritikát vált ki a

⁵⁷ Yeo (2005), p.7-8 (ChatGPT, fordítás)

⁵⁸ Diane and Milne (2002), p.26 (ChatGPT, fordítás)

⁵⁹ Lee Kuan Yew számos interjúban hangsúlyozta, hogy a választott elnök feladata sosem a végrehajtói hivatal betöltése volt, amely gyengíti a kormány hatalmát. Nem akarták, hogy független legyen, hogy ellenőrzést gyakoroljon a kormány felett vagy beavatkozzon a kormány működésébe. Diane and Milne (2002), p.153-154. (ChatGPT, fordítás)

⁶⁰ Uo. p.26 (ChatGPT, fordítás)

⁶¹ MTI: [Korábbi minisztert választottak meg Szingapúr új elnökének | hirado.hu](https://hirado.hu) (2023.09.01.). hirado.hu, Letöltve: 2023.09.05.

nemzetközi szinten, de a biztonság megteremtése érdekében alkalmazott drákói szigorból a szigetállam nem enged. Ez a gyakorlat pedig a nemzetközi vállalatok előnyére szolgál a stabilitás és a rend szempontjából.⁶² Alkalmazását magyarázza, hogy a belpolitikai struktúrája és részben az alkotmányos rendje is eltér a „nyugati” liberális demokráciák által képviselt értékektől, emberi jogi normáktól.⁶³

Az egyes bírakat kinevezésük után csak a hivatali visszaélés vagy alkalmatlanság miatt lehet eltávolítani, független vizsgálati bizottság után.⁶⁴ A jogi értelmezés szerint a bírói hatalom a „szigorú konstrukció” gyakorlatát követi.⁶⁵

A Népi Akció Párt az egyik legrégebben fennálló domináns párt a világon, 1959-ben nyert választása óta minden általános választást megnyert.⁶⁶ Hatalmával fejlődésorientált, pragmatikus tudatossággal él.⁶⁷ Típusát tekintve „catch-all” párt.⁶⁸ Teljes mértékben irányítja a politikai központot. Ezt tömeges tagság és bonyolult pártszervezet nélkül érte el. Alapvetően nem ideológiai alapokon működik, reagálóképes, és a tehetségek bevonására fókuszált. Mint kormány, vezetői ellenőrzik a médiát, próbálják megnehezíteni az ellenzék munkáját, valamint gondoskodnak az gazdasági előnyök biztosításáról.

A párt működésére vonatkozó rendelkezésekben található a hatalom centralizálása, a párt folyamatos megújítása, amely során lecserélik az idősebb képviselőket a "legjobb és legtehetségesebb" fiatal lángelmékre, valamint a zökkenőmentes politikai utódlás biztosítása a vezetés élén annak érdekében, hogy elkerüljék a veszélyes szakadásokat és frakciókat - amelyek gyakran a domináns pártok bukásához vezetnek.⁶⁹

Az állam egyik kiemelkedő jellemzője a PAP alatt a kontroll. Az ellenőrzés a kényszer/erő vagy meggyőzés/indoktrináció által történhet. Megpróbál a társadalmi élet minden területébe behatolni. Hasonlíthatjuk ezért az "intézőállam" vagy a "Papa mindent jobban tud" megközelítéshez.⁷⁰ „A kormány az évek során összetett ellenőrzési és ösztönző rendszert fejlesztett ki, hogy befolyásolja a nyilvánosság társadalmi és gazdasági viselkedését számos helyzetben, ideértve a családtervezést, házasságot, megtakarítást, otthoni tulajdont,

⁶² Magasházi (2015), 9.o.

⁶³ Uo. 11.o.

⁶⁴ Yeo (2005), p.7 (ChatGPT, fordítás)

⁶⁵ Diane and Milne (2002), p.27 (ChatGPT, fordítás)

⁶⁶ Uo. p.38 (ChatGPT, fordítás)

⁶⁷ Magasházi (2018), 81.o.

⁶⁸ „Néppárt vagy gyűjtőpárt. Kisebb taglétszám mellett is különböző társadalmi rétegekből merítő, széles szavazóbázist hoznak létre. Politikájukban háttérbe szorulnak az ideológiai elemek, programjaik általánosabbá válnak és lehetőleg minden választói csoport számára igyekeznek ígérni valamit. A szavazók befolyásolásában szerepet kapnak a tömegkommunikációs eszközök és a politikai marketing.” Gallai Sándor és Török Gábor: *Politika és politikatudomány*. Aula Kiadó Kft., Budapest 2003, 366.o.

⁶⁹ Diane and Milne (2002), p.38 (ChatGPT, fordítás)

⁷⁰ Uo. p.35 (ChatGPT, fordítás)

oktatást és szakmai választást, valamint a földi közlekedést.”⁷¹

A PAP hosszú uralma alatt jelentős autonómiát élvezett a hatalmi erők, csoportok és osztályok felett. Szingapúrban az államag szívének tekinthető a párt-kormány-állam komplexusának felső rangú tagjaiból álló struktúra. Az egyik részét képezik a legfelsőbb köztisztviselők és a GLC-k (Kormányzati Vállalatok) megfelelő szintjei. Mindegyikük túllépheti a konstitúciójukban meghatározott szerepüket, ha a PAP vezetői politikai akaratukban hiányosak lennének - ami azonban nem így volt. A második típusú erőket a munkaerő és a tőke képviseli. Ezek kiegészítő pozíciót töltenek be - az előbbi, mert bár kapcsolatban állt a PAP-pal, státusza egyértelműen alacsonyabb volt, az utóbbi pedig azért, mert Szingapúrban a nagyvállalkozások túlnyomórészt külföldiek tulajdonában állnak, vagy a kormányhoz kapcsolódó vállalatok tulajdonában.

A PAP uralma nyilvánvaló hatással volt az állami szereplők összetételére és viselkedésére. Például a Kormányzati Vállalatok létrehozása további technokraták kinevezését eredményezte, közülük néhányan a köztisztviselői szférából kerültek ki.⁷² A szingapúri rendszerben rendkívül fontos a technokrata hozzáállás. Nem a jóbeszédű politikusok, hanem a gazdasági hatékonyságot és a válságkezelést eredményesen megvalósító szakemberek kerülnek előtérbe. Ők azok, akik a konkrét problémákat meg tudják oldani. Ezért is áll ki azon meggyőződése mellett a Népi Akció Párt, miszerint őket nem szabad leváltani. Azzal érvelnek, hogy egy válságmenedzsmentben jártas technokrata szellemi bázisuk van. Mivel az ellenzék nem rendelkezik ilyen szakmai bázissal, hatalomra kerülésükkel az elért eredményeket elrontanák.⁷³

A nagyobb törvényhozási testületek hasonló típusú toborzást igényeltek a magasabb rangokba, ahogyan a közösségi szervezetek vezetői pozíciói is. Néhány állami szereplő, mint például a köztisztviselők és a szakszervezetek, módosították orientációjukat, viselkedésüket és toborzási kritériumaikat, ahogy egyre inkább alkalmazkodtak a PAP befolyásához és példájához. A kormányzópárt vezetői betartották a parlamenttel való ügyintézés szabályait, és néhány hasznos változás is történt. Azonban nem növelték a parlament hatalmát. Nem profitál a hatalmi ágak szétválasztásából, hanem mindinkább elszakad a hatalomtól.⁷⁴

A transznacionális vállalatok – is fontos szerepet játszanak a városállam működésében. Kooperatív viszonyuk közös érdekeken alapszik. Az ügyek intézésében megnyilvánuló magas szintű felkészültség és pragmatizmus, valamint az átlátható és hosszú távon kiszámítható

⁷¹ Lee (2000), p. 538

⁷² Diane and Milne (2002), p.36-37 (ChatGPT, fordítás)

⁷³ Magasházi – "Szerző" (2024)

⁷⁴ Diane and Milne (2002), p.37 (ChatGPT, fordítás)

gazdasági életet szabályozó jogrend az üzleti szférában a TNC-k működését is egyszerűbbé teszi.⁷⁵

A szingapúri állam és a TNC-k közötti kapcsolatok sajátos tere a regionalizáció, mely a TNC-k aktív kereskedelmi és befektetési tevékenysége által bontakozik ki. Ehhez az állam biztosítja az üzleti környezet széles körű szabadságát, de megszabja, hogy mely ágazatokat érhet el a külföldi tőke. Ez a gyakorlat az „irányított piacgazdaság” elvén működik.

Külpolitikájában az ázsiai térség kiterjedt regionális szervezeti hálózatán (ASEAN, APEC, East-Asian Summit, ASEAN+3) keresztül, illetve bilaterálisan (pl. az Egyesült Államok és Szingapúr közötti szabadkereskedelmi megállapodás révén) is képviseli az érdekeit. Az említett szervezetek a biztonságpolitikai védőhálón túl gazdasági érdekeket is megjelenítenek a transznacionális vállalatok bevonásával irányított fejlődés továbbvitelében. Szingapúr szempontjából ma már az ellenkező irányú tőkeáramlás – vállalkozásai tőkeexportja – is döntő jelentőségű, bár egy részük külföldi vállalatok helyi holdingjaitól indul ki.⁷⁶

⁷⁵ Magasházi (2018), 83.o.

⁷⁶ Magasházi (2015), 6-8.o.

3.2. A politikai rezsim legitimációja

Miközben Szingapúr gazdasági fejlettségét, állampolgárainak iskolázottságát, jólétét, progresszív közpolitikai reformjait tekintve hosszú ideje fejlett országnak számít, politikairezsim-besorolása szerint autoriter, illetve hibrid rezsim.⁷⁷ Hogyan lehetséges, hogy a látványos gazdasági-társadalmi felzárkózás ellenére még mindig nem következett be Szingapúr érdemi demokratizálódása?

Formálisan több párt van és a politikai szereplők száma is növekszik, azonban nincsen tényleges versenyhelyzet. A PAP olyan erős dominanciára tett szert, hogy a mai napig a kormányzó párt.⁷⁸ Autoriter berendezkedésre utal a választási folyamat és a formális politikai jogok erős korlátozottsága. Mindezek mellett azonban „a szűk bázisú demokratikus jogosultságok szinte tökéletesen érvényesíthetők a jogbiztonság kivételesen magas szintje miatt”. A szingapúri példa mint hibrid rezsim a politikai vezetők számára is példaértékű. Az IMD⁷⁹ listáján 2019-ben és 2020-ban is első helyen szerepelt, 2023-ban negyedik helyen végzett.⁸⁰

Esete jól illusztrálja, hogy a hibrid rezsim a legitimáció komplex eszköztárát alkalmazza. A hosszú távú stabilitás és az eredményes közpolitika az alacsony intenzitású represszió, a célzott kooptálás és a legitimáció együttes terméke.

Az alacsony intenzitású represszió az intézményesült norma. Ezt illusztrálják az internetes bloggerek elleni, közelmúltban folyó perek.⁸¹ 2006-ban lehetett először YouTube-videót feltölteni és a tv, újság, rádió is cenzúrázva volt, hogy ki milyen választási szöveget tehet be.⁸² Represszió jelenik meg továbbá a PAP állampolgárok feletti erős kontrolljában. Ezzel az a célja, hogy a politikai stabilitást fenntartsa. További megnyilvánulási formái a bírósági függetlenség hiánya, a médiacenzúra (vagy öncenzúrára való ösztönzés), a gyülekezés, szervezkedés, vallás és a szabad véleménynyilvánítás korlátozása, valamint a szigorú munkaügyi törvények.⁸³ Például a véleménynyilvánítás korlátozása megjelenik abban, hogy az egész országban egy nyilvános hely (egy park) van, ahol fel lehet szólalni. Viszont ott általában olyan dolgok hangzanak el, melyeknek nincs jelentősége. Ez mind

⁷⁷ Azok a hibrid rezsimok, amelyek „a demokráciák bizonyos jellemzőit az autoriter rezsimok bizonyos jellemzőivel vegyítik”. Bartha – Kopasz (2019), 104.o.

⁷⁸ Tan, Kenneth Paul: "Meritocracy and elitism in a global city: ideological shifts in Singapore". International Political Science Review, Vol. 29, No. 1 2008, p.11-12 (ChatGPT, fordítás)

⁷⁹ Csath (2020)

⁸⁰ [World Competitiveness Ranking 2023 - IMD business school for management and leadership courses](#), Letöltve: 2024.01.20.

⁸¹ Bartha – Kopasz (2019), 102-108.o.

⁸² Magasházi – "Szerző" (2024)

⁸³ Bartha – Kopasz (2019), 102-108.o.

alacsony intenzitású represszió.⁸⁴ A represszió magas intenzitású formáját csak kivételes esetekben alkalmazzák.

A PAP-rezsim a kooptálás széles eszköztárát alkalmazza. A formális kooptálás a nem választókerületi képviselők (a választásokon legjobban szereplő vesztes ellenzéki pártok jelöltjeinek – maximum 9 főnek – is parlamenti helyet biztosítanak) és a kijelölt országgyűlési képviselők intézményeiben (akit az elnök jelöl) nyilvánul meg.⁸⁵ Ezek a kezdeményezések azt szolgálják, hogy ne alakuljon ki túl nagy ellenzék. A kooptálás informális formája a patronázs, amely megfigyelhető mind az állampolgárok, mind pedig az elitek vonatkozásában. Például a pártlojalitáshoz kötik a hivatali kinevezéseket, előléptetéseket és támogatásokat.⁸⁶

A szingapúri rezsim legitimációjában az output, folyamat és input dimenziókat különítjük el egymástól. Az output legitimáció a kormányzás eredményeit fedi le, amelybe beletartoznak a gazdasági mutatók, a tágabban értelmezett szocioökonómiai fejlettség mutatói, illetve a különböző közszolgáltatások elérhetősége és minősége, azaz a kormányzati hatékonyság és a közpolitikai eredményesség indikátorai.⁸⁷ Szingapúrban azért támogatja a lakosság a PAP-ot választásról választásra, mert valóban hatékonyan növeli az életszínvonalat. A boldogságindex 2023-as rangsorában Szingapúr a 25. helyen szerepelt⁸⁸, míg az életminőség-index rangsorának 30. helyét foglalta el.⁸⁹

A folyamat típusú legitimáció a kormányzási folyamat minőségére vonatkozik. Szingapúrban a döntéshozatali folyamat kevésbé transzparens. A különböző érdekcsoportok csak korlátozottan vehetnek részt a közpolitika-alkotásban, mert ezt továbbra is a kormányzó párt tartja a kontrollja alatt. Az utóbbi időben egy kisebb szintű enyhülést láthatunk ebben a kontrollban: az internet részleges liberalizációjával a civil társadalom aktivistái és az ellenzéki pártok képesek tematizálni a közbeszédet és korábban negligált ügyeket terjeszthetnek elő. A szingapúri közpolitika-alkotást az autoriter pragmatizmus jellemez, amit Lee Kuan Yew honosított meg hivatalban töltött hosszú ideje alatt.⁹⁰ Az erős állami struktúra elfogadottságának alapját képezi.⁹¹ Ennek fényében a racionális elemzést a „hagyományos bölcsesség” elé helyezik.⁹² A gazdasági és az állami vezetők kiválasztása a meritokrácia elvei

⁸⁴ Magasházi – "Szerző" (2024)

⁸⁵ Bartha – Kopasz (2019), 102-108.o.

⁸⁶ Például a PAP kilátásba helyezte, hogy visszavonja a bérlakásrendszert támogató kezdeményezést, ha a választók az ellenzékre szavaznak. Uo. 108.o.

⁸⁷ Uo. 108-109.o.

⁸⁸ [World Happiness, Trust and Social Connections in Times of Crisis | The World Happiness Report](#), Letöltve: 2024.01.20.

⁸⁹ [Quality of Life Index by Country 2023 Mid-Year \(numbeo.com\)](#), Letöltve: 2024.01.20.

⁹⁰ Bartha – Kopasz (2019), 108-113.o.

⁹¹ Magasházi (2015), 7.o.

⁹² Bartha – Kopasz (2019), 113.o.

szerint, erős versenyben, felkészültség és hozzáértés alapján történik.⁹³ Ezzel a kormány a legtehetségesebbeket és a legkompetensebbeknek akarja a közszférába vonzani, valamint a korrupciót visszaszorítani. A vezetés vallja, hogy a bürokraták megfelelő bérezése a bürokratikus hatékonyság záloga. Ezt az is alátámasztja, hogy az állami tisztségviselők nominális fizetése Szingapúrban a legmagasabb a világon 1994 óta. Emellett a kormány rendkívül nyitott az egyetemek, nemzetközi szervezetek és agytrösztök tanácsaira, kutatásaira. Más országok tapasztalataiból, alkalmazott módszereinek hatékonyságából tanulságokat von le, azokat továbbfejleszti.

Szingapúr a világ egyik legkevésbé korrupt országa.⁹⁴ A városállamban a korrupció szinte ismeretlen.⁹⁵ 1996 óta folyamatosan az élbolyban szerepel. A Korrupció Érzékelési Index felmérése szerint az 5. legkevésbé korrupt ország volt 2022-ben.⁹⁶ Teljesítménye különösen kimagasló más hibrid rezsimekhez képest. Ez azonban nem volt mindig így. A PAP-kormány 1959-es hatalomra jutásakor Szingapúrban súlyos problémát jelentett a brit gyarmati időktől létező korrupció kiterjedtsége. Virágzott a kábítószer-kereskedelem, bűnözés. A cél az volt, hogy ezt visszaszorítsák a drákói szabályokkal, melyek mai napig gyakorlatban vannak. Az ellenzéki pártok jelzik, hogy ezt most már felfüggesztenék.⁹⁷ A PAP tehát kezdettől fogva igyekezett felszámolni, próbálta a korrupció elleni hivatalt is megreformálni, ám sikertelen volt. Ezért megerősítették a korrupciós ügyeket kivizsgáló hivatal (Corrupt Practices Investigation Bureau, CPIB) jogkörét. Hogy hatékonyabban működjön, biztosították a megfelelő létszámot és finanszírozást, melynek eredménye a tényleges hatékonyság lett. A korrupció vádjában bűnösnek talált személyeket felelősségre vonják pártállástól és hivatali pozíciótól függetlenül, így sikerül azt folyamatosan visszaszorítani.⁹⁸

⁹³ Magasházi (2015), 7.o.

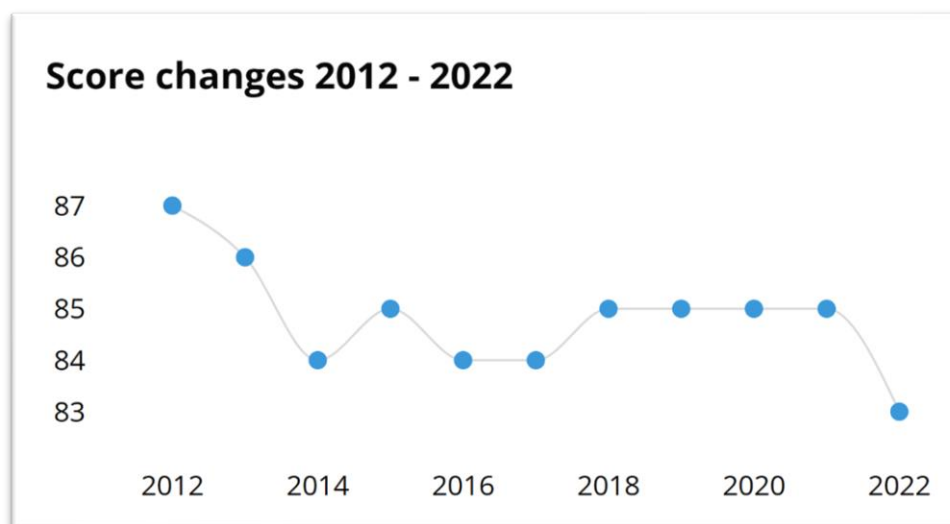
⁹⁴ Bartha – Kopasz (2019), 113-114.o.

⁹⁵ Magasházi (2015), 7.o.

⁹⁶ [2022 Corruption Perceptions Index - Explore... - Transparency.org](https://www.transparency.org/en/cpi), Letöltve: 2024.01.15.

⁹⁷ Magasházi – "Szerző" (2024)

⁹⁸ Bartha – Kopasz (2019), 114.o.

1. sz. ábra. Szingapúr korrupciósintjének pontszámozása 2012 és 2022 között (Forrás: 2022 Corruption Perceptions Index - Explore... - Transparency.org 2022, Letöltve: 2024.01.15.)

Az input típusú legitimáció azokat a tényezőket foglalja magában, amelyek révén az állampolgári preferenciák és igények közvetítődnek a hatalom gyakorlói felé. Ide tartoznak például az ideológiák, a választások és a demokratikus procedúrák.⁹⁹ A szingapúri politikai kultúra meghatározó eleme a kínai konfucianizmus. Megnyilvánulási formái a rátermettség, az etikai normák, a versenyben történő kiválasztás, a vezető és a vezetettek egymás iránti kölcsönös kötelezettségei, az oktatás kiemelkedő szerepe, az autoritás tisztelete, a feljebbvaló iránti lojalitás, a szorgalom és a vállalkozó szellem a szingapúriak körében.¹⁰⁰ Emellett a meritokráciát beemelte a PAP az államalapító mítoszok közé. A meritokráciát nevezhetjük az érdem elve vezérelt gyakorlatnak. Abban láthatjuk az alkalmazását, hogy az egyén szorgalmát, tehetségét, erőfeszítéseit, teljesítményét társadalmi ranggal, magas pozíciókkal és presztízzsel jutalmazták. Ezen elv mentén szerveződik a gazdaság, politika és társadalom.¹⁰¹ Azonban a hozzá kapcsolódó esélyegyenlőség-eszmény a valóságban nem teljesül: az elit státuszt korántsem annyira az érdem, inkább a nem, az etnikai hovatartozás, a társadalmi és a szülői családi háttér (elit iskolák és jó kapcsolatok) határozza meg. Így a meritokrácia ideológiája elitizmussal párosul.¹⁰² Alapvetően a legtehetségesebbek bevonása a cél, de a családi háttér határozza meg, hogy milyen alaptudáshoz juthatsz.¹⁰³

Legitimációs szerepükön túl békés mechanizmust kínálnak a vélemény- és

⁹⁹ Uo. 114.o.

¹⁰⁰ Magasházi (2015), 9-10.o.

¹⁰¹ Tan (2008), p.8 (ChatGPT, fordítás)

¹⁰² Bartha – Kopasz (2019), 115-117.o.

¹⁰³ Magasházi – "Szerző" (2024)

érdekkülönbségek feloldására, és elősegítik a közügyek iránti érdeklődést, így a politikai participációt is. A szavazás és a szavazatszámlálás mentes a manipulációtól és a visszaélésektől, de az ellenzéki pártok meggyengítése érdekében több eszközt használnak. Ami a leginkább egyedi a PAP-rezsim gyakorlatában, az a választások kiírásának időzítése. A Nép Akció Párt gyakran nem közpolitikai jellegű eseményekre reagálva szervez előrehozott választásokat, hogy minél több mandátumot szerezzenek. Ez történt a 2001. szeptember 11-ei terrortámadás kapcsán előrehozott választások esetében is. Az is előfordult, hogy a PAP arra az időszakra írt ki választásokat, miután a kormány jó teljesítményt nyújtott közpolitikai területen. Például 2011-ben a választások ideje egybeesett az országnak a globális pénzügyi válságból való kilábalásával, amikor is a PAP a választásokkal a válságmenedzsment terén felmutatott sikereit kívánta újabb mandátumra váltani.¹⁰⁴

A rezsim legitimációs mechanizmusai között egymást kölcsönösen erősítő kapcsolat van. Egyfelől, a meritokratikus elv alapján működtetett kormányzati bürokrácia hatékonyan működik, és a vezető bürokráták ennek megfelelő honorálása hozzájárul a kiváló gazdasági-jóléti teljesítményhez, a kormányzás magas minőségéhez és a korrupció minimalizálásához. Másfelől, a jól időzített választások is szorosan összekapcsolódnak a folyamat és az output típusú legitimációval. E legitimációs eszközök révén a rezsim anélkül szerez kormányzásra való felhatalmazást, hogy kitenné magát annak a kockázatnak, ami az állampolgárok csoportjainak a közpolitikai folyamatba való fokozottabb bevonásával (és általában véve a demokratikus procedúrák betartásával) járna.

Éppen ez a kifinomult stabilitáskonfiguráció magyarázza, hogy hiába tekinthető ma Szingapúr szocioökonómiai értelemben a világ egyik legfejlettebb országának, továbbra is hibrid rezsim, ahol a magas bérek, a korrupciómentesség, a nagy fejlődés mind legitimálják a hatalmat.¹⁰⁵ A szingapúri eset így azt is cáfolja, hogy a gazdasági-jóléti fejlettség bizonyos szintjén a demokratizálódás automatikusan végbemegy.¹⁰⁶

A régióban több állam esetében is megfigyelhettük, hogy a közelmúltban hibrid rezsimból demokráciává alakultak. Ilyen állam például Tajvan és Dél-Korea.

Megvizsgálva Tajvan esetét azt láthatjuk, hogy demokratizálódásának egyik mérföldköve az 1977-es Chungli Incidens. Egy helyi választáson gyanított választási csalásból kiindulva az incidens ellenőrizhetetlen tömeges lázadásba torkollott, amelynek során az emberek felgyújtották a rendőrőrsöt és összetörték a rendőrautókat. Az incidens után

¹⁰⁴ Bartha – Kopasz (2019), 115-117.o.

¹⁰⁵ Magasházi – "Szerző" (2024)

¹⁰⁶ Bartha – Kopasz (2019), 117-119.o.

az ellenzéki mozgalmak egyre erőteljesebben követelték a demokratikus változásokat.

A Kuomintang-rezsim fokozatosan engedett ezeknek a nyomásoknak. 1987-ben ellenzéki pártok alakultak, amelyek legalizálása hozzájárult a többpártrendszer kialakításához. Még ebben az évben eltörölték a hadiállapotot (amely 1949 óta fennállt). Továbbá megszüntették a nyilvános gyűlésekre, a csoportos tevékenységekre és a tömegtájékoztatásra vonatkozó számos korlátozást. Alkotmányos reformot is végrehajtottak, mely következtében 1992-ben megtartották az első teljes körű választást. Fontos, hogy az uralkodó elit demokratizálódás melletti elköteleződése és a hadsereg beleegyezése is hozzájárult a demokratikus folyamatokhoz.¹⁰⁷

Dél- Koreában is végbement a demokratizálódás folyamata. Az 1970-es években a korábban katonai puccsal hatalomra került katonai vezetés (Chun Doo Hwan¹⁰⁸) tisztán autoriter rendszert vezetett be.¹⁰⁹ Chun Doo Hwan elnök politikai döntései jelentős tiltakozásokat váltottak ki a lakosok körében (elnökválasztási reform elutasítása). A középosztály, az ellenzéki pártok és a civil szervezetek ezért egyre erőteljesebben léptek fel döntései ellen, ezért tömegtüntetéseket szerveztek a közvetlen elnökválasztásért.¹¹⁰ Kívülről jövő segítségük is volt, hiszen az Egyesült Államok diplomáciai nyomásgyakorlással próbált reformokat elérni az országban. Ennek eredménye lett, hogy az 1980-as években egyre több bebörtönzött politikai aktivistát engedtek szabadon és az egyéb politikai korlátozásokat is lazították, például lehetőséget adtak az ellenzék megerősödésére.¹¹¹ 1987-ben a rezsim elfogadta a közvetlen elnökválasztást és az emberi jogok előmozdítását célzó intézkedéseket, amelynek következtében hibrid rezsimből demokráciává alakult át Dél-Korea.¹¹²

Érdekes kérdés, hogy várható-e a jövőben Szingapúr teljes demokratizálódása. A szigetország berendezkedése eltér Tajvan és Dél-Korea esetétől. Szingapúr gazdaságilag kiemelkedő teljesítményt mutat, így a jóléti kérdések nem váltanak ki demokratizálódási törekvéseket a középosztály körében. Amennyiben az életszínvonal csökkenne az országban, úgy egyre gyakrabban szerveződnenek tömegtüntetések, amelyek Tajvan esetét látva elindíthatnák a demokratizálódás folyamatát.

¹⁰⁷ Hung-mao Tien: Taiwan's Democratization: A Summary. In. World Affairs: Democracy in Taiwan: Part One. Sage Publications Vol.155, No. 2 1992, p.59. (ChatGPT, fordítás)

¹⁰⁸ Seongyi Yun: Democratization in South Korea: social movements and their political opportunity structures. In. Asian Perspective Vol.21, No. 3 1997, p.147. (ChatGPT, fordítás)

¹⁰⁹ Bartha Attila – Kopasz Marianna: Legitimációs stratégiák hibrid rezsimekben. Szingapúr mint legitimációs puzzle. In. Böcskei Balázs – Szabó Andrea (Szerk.): *Hibrid rezsimek A politikatudomány X-aktái*. Napvilág Kiadó, Tatabánya 2019, 32.o.

¹¹⁰ Seongyi (1997), p.163. (ChatGPT, fordítás)

¹¹¹ Uo. p.157. (ChatGPT, fordítás)

¹¹² Uo. p.165. (ChatGPT, fordítás)

Magasházi Anikó, Szingapúr-szakértő válasza a kérdésre pedig a következő: „Szerintem csak egyre több területen fog enyhülni, de az egypárt-dominanciából való kikerülés nagyon hosszú idő. Azt mondják, hogy igazából akkor jön változás, ha valami nagy hibát csinál a kormány, például, ha a korrupció szintje megnövekedik vagy olyan intézkedést hajtanak végre, amely a jólétet jelentős mértékben lecsökkenti. De ahogy látjuk, az egy főre jutó jövedelem nagyon magas jelenleg, illetve, ha az emberek nagyon elkezdenek valamiről beszélni, akkor a kormány inkább változtat a programján.”¹¹³

¹¹³ Magasházi – "Szerző" (2024)

3.3. A PAP kormány ideológiái

Az ideológiák olyan fontos politikai eszközök, melyek hozzájárulnak egy adott ország politikai rendszerének és vezetőinek legitimitásához. Ugyanez igaz a délkelet-ázsiai szigetország, Szingapúr esetében is.

Mi a PAP kormány ideológiája? A vezetők hivatalosan nem képviselnek egyetlen ideológiát sem, a szocializmust elvetik és rendszeresen hangsúlyozzák, hogy semmiféle „elméletért” nem lelkesednek. A függetlenedés után a „túlélés” ideológiája volt megfigyelhető. A PAP vezetők a vezetés konfliktusmenedzsment-elméletét vallották, mely szerint: „vagy uralkodsz, vagy feletted uralkodnak.”¹¹⁴

A Szingapúr-elemzők többsége azt állítja, hogy a PAP kormánynak olyan komplex ideológiája van, amely magában foglalja a meritokráciát, a pragmatizmust, az elitizmust, a multiracializmust és az ázsiai hagyományos értékeket.

A politikai pragmatizmus ideológiáját az észszerűséggel és a célszerűséggel azonosíthatjuk.¹¹⁵ A PAP által képviselt pragmatizmusnak két aspektusa van: elköteleződés a racionális gondolkodás és a gyakorlati eredmények felé, valamint a taktikai megközelítés. Ha a vezetők úgy látják, hogy egy adott politika nem működik, rugalmasan és gyorsan elvetik, majd újragondolják az irányokat.¹¹⁶

Az elitizmus ideológiája azt jelenti, hogy az ország élén mindig van egy kis csoport, akik érdemben befolyásolják a döntéseket. Szingapúr esetében ezt a csoportot a PAP vezetői alkotják. Úgy gondolják, hogy a legnagyobb hatalma az értelemnek van, ezért csakis a legtehetségesebbek válhatnak vezetővé. A társadalmi problémák megoldását a logikai számításokban, az észszerűségben és a technológiában vélik megtalálni.¹¹⁷ A konfuciánus politikai filozófiában (amely szintén jellemző Szingapúr vezetői koncepciójára) is központi szerepe van az elitizmusnak: rendezett társadalmi hierarchiának kell lennie, melyben a legrátermettebbeknek kell kormányoznia az államot.¹¹⁸

1967-ben Lee Kuan Yew megjegyezte, hogy minden társadalomban körülbelül öt százalékban vannak azok, „akik az átlagosnál fizikailag és mentálisan is fejlettebbek, és

¹¹⁴ A „túlélés” politikája nem teljesen egy valódi ideológia, de rendelkezett koherenciával és igazolta a kormányzási elveket. Diane and Milne (2002), p.51 (ChatGPT, fordítás)

¹¹⁵ A pragmatizmus iskoláját az Egyesült Államokban alapította Charles Peirce, majd William James és John Dewey fejlesztették tovább. Minden koncepciót a gyakorlati eredmények alapján tesztelnek, elvetve a determinizmust. Ezek az elvek a korai konfuciánus gondolkozásmódban is megtalálhatóak. Uo. p.52 (ChatGPT, fordítás)

¹¹⁶ Uo. p.52 (ChatGPT, fordítás)

¹¹⁷ Az elitizmus elméleti alapjait Gaetano Mosca, Vilfredo Pareto és Robert Michels európai tudósok rakták le. Elméletük szerint mindig egy kevés tagból álló uralkodó osztály fogja kormányozni az országokat. Kijelentették, hogy a kormány a népért van, de soha nem a nép által. Uo. p.53 (ChatGPT, fordítás)

¹¹⁸ Uo. p.53 (ChatGPT, fordítás)

akikre korlátozott erőforrásainkat költenünk kell, hogy ők biztosítsák azt a katalizátort a társadalmunkban, amely egyedül lehetővé teszi, hogy Szingapúr megőrizze előkelő helyét Délkelet-Ázsiában”. Az elitizmus gyakorlata látszik a köztisztviselőknek adott magas fizetésekben is. Versenyképes bérekkel vonzzák be a legkompetensebb egyéneket a kormányba és hiszik, hogy ezáltal a korrupciót is képesek megakadályozni. Emellett a munkavállalókra vonatkozó bevándorlási politikában is megfigyelhető az elitizmus. Ahhoz, hogy a külföldiek az országban kössenek házasságot, engedélyre van szükségük, valamint a külföldi nőknek hat havonta kell terhességi tesztet végezniük. Ezt azért rendelte el a kormány, hogy ha teherbe esnek, el tudják őket küldeni Szingapúrból, megakadályozva azt, hogy a gyermek automatikusan megszerezze a szingapúri állampolgárságot a születés jogán. Goh Chok Tong megjegyzi, hogy „ha a felső gerendák nem egyenesek, az alsók biztosan ferdek lesznek”. Tehát a vezetőknek meg kell felelniük saját magas elvárásaiknak és példamutatónak kell élniük.¹¹⁹

A meritokrácia ideológiája azon az elképzelésen alapul, hogy minden egyén társadalmi és foglalkoztatási pozícióját az egyéni teljesítménye határozza meg, nem pedig politikai, gazdasági vagy származási tényezők. Az elmélet szerint az egyén tehetsége objektíven és tudományosan meghatározható. Szingapúrbán a meritokratikus elv érvényesül az oktatásban, a köztisztviselői és a katonai szférában. Például, a diákok teljesítménybesorolás alapján kerülhetnek az ország legjobb iskoláiba.¹²⁰ Óriási verseny van a diákok között.¹²¹ A teljesítményelvűség alapján történnek a kinevezések, előléptetések a kormányzati szolgálatba is. Úgy gondolják, hogy ezen elv alkalmazása hozzájárult a korrupciómentes és hatékony köztisztviselői szféra kialakításához. A kormány viszont tisztában van azzal, hogy a meritokratikus rendszer fokozza a társadalmi egyenlőtlenségeket. Ennek kiküszöbölése érdekében a vagyon újraelosztását célzó programokat indított el. A volt miniszterelnök-helyettes, B.G. Lee így magyarázta az újraelosztás szükségességét: „A meritokrácia az egész szingapúri rendszer alapja, de az egyenlő esélyek egyenlőtlenségeket generálnak... a periodikus rázkódások hiányában ezek az egyenlőtlenségek tovább növekednének”.¹²²

Multiracionalizmus jellemző Szingapúrra, mivel kínaiak, malájok, indiaiak, európaiak és más nemzetiségek is élnek az országban. 2023-as felmérés szerint 3,07 millió kínai, 561 ezer maláj, 347 ezer indiai és 140 ezer egyéb nemzetiségű.¹²³ Szingapúr függetlenedése után a

¹¹⁹ Diane and Milne (2002), p.54 (ChatGPT, fordítás)

¹²⁰ Uo. p.55 (ChatGPT, fordítás)

¹²¹ Magasházi – "Szerző" (2024)

¹²² Diane and Milne (2002), p.56 (ChatGPT, fordítás, tudományos szöveg értelmezése)

¹²³ [Singapore: resident population by ethnic group 2023 | Statista](#), Letöltve: 2024.05.02.

PAP vezetői arra törekedtek, hogy a szingapúri társadalomban minden etnikai és kulturális csoport egyenlő legyen. Ambíciójukat mutatja, hogy fenntartották a négy hivatalos nyelvet (mandarin, maláj, tamil, angol), és tovább működtek iskoláik. Létrehozták az Elnöki Tanácsot is a kisebbségek jogainak védelme érdekében. Majd a szingapúri identitás került előtérbe, ami a kínai-szingapúri, maláj-szingapúri stb. identitásokhoz vezetett a '70-es években.¹²⁴ A kormány továbbra is elsődleges számú politikai feladatának tartja az etnikai harmónia fenntartását az országban. Ennek érdekében hoztak létre úgynevezett utcai ételpiacokat (hawker center). Továbbá Anikó egykori szingapúri barátnője mesélte, hogy a gyermekeinek az iskolában minden reggel egy olyan esküt kellett elmondaniuk, mely ugyancsak az etnikai összhangot volt hivatott előmozdítani.¹²⁵

Ami az ázsiai értékeket illeti, a 19. századi viktoriánus Anglia értékei, melyek nemcsak Ázsiában, de a múltbeli és jelenlegi nyugati hagyományokban, értékekben is felismerhetők, mint például a kemény munka, takarékoság, önfegyelem, szilárd kormányzat iránti vonzalom, közösség hangsúlyozása, oktatás fejlesztése. Érdekes tézis, hogy a britektől vették át ezeket az értékeket a szingapúri kínai gyermekek és így terjedtek el később a városállamban. A korábbi miniszterelnök-helyettes, Goh Keng Swee egyik könyvében így fogalmazott: „Úgy gondolom, hogy a kortárs Szingapúrban észlelhetünk egy furcsa, de feltűnő hasonlóságot a viktoriánus Angliával az intellektuális klímát és társadalmi értékeket illetően...”. Lee Kuan Yew amellett foglalt állást, hogy az „ázsiai értékek” csak egy címke és nincsen minden ázsiai társadalomra igaz egyetlen értékrend, de vannak közös alapelveik. Kiemelte azt is, hogy bár az ázsiai értékek több vonása felismerhető a hagyományos nyugati értékekben, nem a Nyugatból lettek Ázsiába importálva és lehetnek legitim hagyományos keleti értékek is.

A 1970-es évek végétől kezdve a PAP vezetői egyre inkább aggódtak amiatt, hogy az angol nyelv széles körű használata hozzájárul a nyugatiasodáshoz és aláássa a kínai kultúrát és értékeket. A '90-es évek technológiai forradalmával a vezetők úgy döntöttek, hogy létfontosságú a hagyományos alapértékek előmozdítása.¹²⁶ Ez azért volt különösen fontos, mert a kulturális értékek és a gazdasági növekedés között szoros összefüggést láttak. Ebből láthatjuk, hogy mind Lee Kuan Yew, mind Goh Chok Tong nyilvánosan összekapcsolták Szingapúr gazdasági sikereit a kínai kulturális értékek elterjedésével.¹²⁷

A konfucianizmus etikája Lee Kuan Yew új erkölcsnevelési programja (1982) révén vált

¹²⁴ Diane and Milne (2002), p.56 (ChatGPT, fordítás)

¹²⁵ Magasházi – "Szerző" (2024)

¹²⁶ Diane and Milne (2002), p.57 (ChatGPT, fordítás)

¹²⁷ Uo. p.58 (ChatGPT, fordítás)

népszerűvé. Majd 1979-ben elindult a „Beszélj mandarinul” kampány, 1983-ban pedig létrehozták a Kelet-Ázsiai Filozófiai Intézetet. Ami a konfucianizmus társadalmi és politikai elképzeléseit illeti, szerintük az emberek különböző adottságokkal születnek, ezért a vezetői pozíciót a legtehetségesebb embernek kell ellátnia. Hangsúlyozzák a hierarchikus hatalom iránti hűséget, a társadalmi kötelezettségek elvégzését, a közösségelvűség fontosságát. Emellett szorgalmazza az erősen patriarchális családok fenntartását és a jó erkölcsi viselkedést. A konfucianizmus révén a szingapúri társadalomnak sikerült modernné válnia anélkül, hogy a nyugati hagyományokat át vette volna.¹²⁸ Alapvetően tehát ázsiai mintáról beszélhetünk.¹²⁹

¹²⁸ Uo. p.58 (ChatGPT, fordítás)

¹²⁹ Magasházi – "Szerző" (2024)

3.4. A hibrid politikai stratégia gyakorlatai

A politikai stratégia részét képezik a választások, mert így tudják elérni, hogy a hatalmon lévő kormány újra hatalomra kerüljön. Így ment át a kemény autoritarizmus hibrid rezsimbe.¹³⁰ „Mind a demokrácia előmozdító, mind a demokratikus átmenetek elméleti szakemberei elismerik a hibrid rendszerek ellenállóképességét” – írja William Case.¹³¹

Szingapúrban a parlamenti választásokra ötévente, elnöki választásra hatévente kerül sor. Az országban az egyszerű többségi, más szóval a majoritárius választási rendszer működik, tehát a legtöbb szavazatot szerző jelölt vagy csapat nyer minden egyes választókerületben (jelenleg 84 van). A szavazásra jogosult választók átlagosan 95%-a él szavazati jogával. Nem jellemző a választási csalás, a szavazók zaklatása, a szavazatok pontatlan számlálása vagy a választási névjegyzékek manipulálása annak érdekében, hogy többszörös szavazókat hozzanak létre. Az Egyesült Államok Külügyminisztériuma jelentéseiben megjegyezte, hogy „a szavazási és szavazatszámhlálási rendszerek tisztességesek, pontosak és mentesek a manipulációtól”, ugyanakkor rámutat az ellenzék előtt álló „félelmetes akadályokra” is.¹³²

Az ellenzéki politikai pártok legálisan működnek Szingapúrban, kivéve a betiltott Maláj Kommunista Pártot. A több mint 20 bejegyzett párt közül általában 4-5 versenyez az általános választásokon a PAP ellen. Felmérések szerint a szingapúriak szerint szükséges az ellenzék jelenléte a parlamentben.

Meglétük ellenére kevés esélye van bármelyiknek is rövid távon hatalomra kerülnie, mert a jelenlegi pártrendszer nagyon erős. Egészében véve az ellenzék rosszul szervezett, alulfinanszírozott és politikai programjuk kevésnek bizonyul. A PAP uralmának negatív vonásaira koncentrálnak, több demokráciát és politikai jogokat követelnek.¹³³ Emellett jelzik, hogy a szigorú drákói szabályokat is felfüggesztenék az országban.¹³⁴

A politikai ellenfeleknek jelentős akadályokkal kell szembenézniük: különböző jogi akadályok, ellenséges média, fenyegető rágalmozási perek, választási szabályok gyakori változásai. Legnagyobb nehézség az állampolgárok megnyerése, akik attól tartanak, hogy az ellenzék által kínált „több demokrácia” kevesebb gazdasági javat eredményezne számukra. További probléma a pénzgyűjtés, hiszen a pártok nem tehetnek szórólapokat a postaládákba és nem szervezhetnek utcai gyűjtéseket sem (ezzel csak a jótékonyági szervezetek

¹³⁰ Case (2005), p.215 (ChatGPT, fordítás)

¹³¹ Uo. p.217 (ChatGPT, fordítás)

¹³² Diane and Milne (2002), p.143 (ChatGPT, fordítás)

¹³³ Uo. p.146 (ChatGPT, fordítás)

¹³⁴ Magasházi – "Szerző" (2024)

élhetnek).¹³⁵

Szingapúr esetében az évtizedek óta fennálló PAP kormánypartot is érte kihívás választási téren. A kormány azonban sikeresen megoldotta ezeket az intézmények és eljárási folyamatok manipulációjával. Erre jó példa a kormány ügyes reagálása az ellenzék fellépésére az 1980-as években. Mivel egyre nagyobb ellentét alakult ki az angolul oktatott kínai lakosok (akik középosztálybeli állásokat találtak az állami bürokráciában, szakmákban vagy külföldi tulajdonú vállalatoknál) és a helyi kínai nyelveken oktatott kínaiak között (akik kisvállalkozásokban, gyári munkákban és alacsony kategóriájú szolgáltatásokban dolgoztak), az ellenzéki Munkáspárt néhány képviselője bekerült a parlamentbe. A kormány azonnal reagált: nyilvánosan elismerte és hangsúlyozta a kínai oktatás és a konfuciánus hagyományok fontosságát. Emellett rágalmozási pereket indított ellenük, így próbálta elérni, hogy pénzügyi csődbe kerüljenek, és diszkvalifikálni tudja őket a parlamentből. Továbbá választókerület-manipulációt alkalmaztak (nemzetközileg ismert nevén gerrymandering), azaz csoportos választókerületeket alakítottak ki.¹³⁶

További példa a manipulációra az 1997-es választások esete, ami előtt Szingapúr akkori miniszterelnöke, Goh Chok Tong kilátásba helyezte, hogy amelyik körzetben az ellenzékiek győznek, ott a kormány megvonja a fejlesztési finanszírozásokat.¹³⁷

A hibrid rezsimekben a nyomtatott és elektronikus médiát komoly ellenőrzés alatt tartják. Ez érvényes a helyi újságokra is, melyek a Singapore Press Holdings tulajdonában vannak. Emellett az összes külföldről beérkező kiadványt szintén alaposan átvizsgálják.¹³⁸

Továbbá Szingapúr PAP kormánya aktívan részt vesz a politikai szocializációban (a szocializáció a kormány legitim feladata, melynek során a társadalmi és politikai értékekre hatással vannak az állam ideológiái, törvényei és alkotmánya. Ezt nem-kormányzati szervezetek is gyakorolják, mint például vallási szervezetek; társadalmi klubok és érdekcsoportok; családok és iskolák is). Fontos megjegyezni, hogy a hagyományokat és a politikai-kulturális értékeket csak akkor tudják sikeresen rákényszeríteni felülről a társadalomra, ha viszonylag összeegyeztethetőek a tömeges politikai kultúrával.

A szocializáció 1965-ig részben arra irányult, hogy összeférhetővé tegye Szingapúr és Malajzia politikai kultúráját. Függetlenségük óta pedig a PAP folyamatosan hangsúlyozza, hogy szükséges Szingapúr társadalmát erőssé formálni stabil erkölcsi alapokkal, hogy szembe tudjon nézni az érkező kihívásokkal. A hazafiság közösségi nacionalizmusként való

¹³⁵ Diane and Milne (2002), p.147 (ChatGPT, fordítás)

¹³⁶ Case (2005), p.227 (ChatGPT, fordítás)

¹³⁷ Uo. p.228 (ChatGPT, fordítás)

¹³⁸ Uo. p.218 (ChatGPT, fordítás)

népszerűsítése alapjaiban multikulturalizmuson, közös állampolgárságon és közös sorsközösségen alapul. Azonban mivel multikulturális, de túlnyomórészt kínai közegben működik, a politikai szocializáció nagy része "a kínai kulturális hagyományban nevelt emberekre" irányul. A kormány igyekszik a szingapúri politikai kultúra azon vonásait erősíteni, amelyek elősegítik a gazdasági növekedést, és elfogadják az autoriter és apai jellegű kormányzást a "jó kormányzás" biztosításáért cserébe.¹³⁹

A PAP politikai szocializációjára példa a Diplomás Anya Program, amelyet 1984-ben vezettek be.¹⁴⁰ Céljuk az volt, hogy egyre több tehetséges gyermek szülessen az országban. A terv azonban népszerűtlen lett, ezért 1985-ben eltörölték. Lee Kuan Yew szerint népszerűtlensége azzal magyarázható, hogy a diplomás anyáknak előnyöket biztosítottak gyermekeik iskolai beiratkozásában, de hozzátette, hogy az "okosabb nőknek több gyermeket kell szülniük" koncepció nem változott meg.¹⁴¹

1988-ban Goh Chok Tong azt javasolta, hogy meg kell alkotni egy „nemzeti ideológiát” a szingapúriak számára. Ez tekinthető a legnagyobb erőfeszítésnek, hogy meghatározott értékeket adjanak az állampolgároknak. Ez a folyamat egyre jobban feltárta az elit és a tömegek közötti szakadékot. A kormány egészen a '70-es évektől aggódott amiatt, hogy az ázsiai értékek erodálódnak vagy nyugati értékekkel lesznek felváltva. Az 1980-as évekig ennek bekövetkeztét megpróbálták ellensúlyozni azon értékek intézményesítésével, amelyeket szükségesnek tartottak az ország állandó gazdasági növekedéséhez. Goh Chok Tong szorgalmazta Szingapúr alapvető értékeinek nemzeti ideológiává formálását, hogy ösztönözzék az ázsiai erkölcs és kötelesség koncepcióit, a társadalom és a közösség iránti kötelezettségeket szemben a nyugati individualista viselkedési mintákkal.

A kormány olyan politikával is próbálkozott, amely képes mélyíteni a konfuciánus értékeket az állampolgároknak. Ennek érdekében a '80-as években bevezették a vallási ismeretek kurzust az iskolákban. Azonban ez megosztottságot eredményezett az elit és a tömegek között.¹⁴² A konfucianizmus hamar belekeveredett az etnikai és a szingapúri identitás kérdéseibe. Az angolul tanult kínaiak közül többen kritizálták a konfucianizmus értékeinek erőteljes előmozdításának folyamatát a kurzuson keresztül. Ezt egy olyan politikai eszköznek látták, amely a kormány tekintélyelvűségének és legitimitációjának fenntartására,

¹³⁹ Diane and Milne (2002), p.59 (ChatGPT, fordítás)

¹⁴⁰ Bevezetésének oka az 1980-as népszámlálás eredményei: az alacsony oktatással rendelkező nők több gyermeket vállaltak, mint egyetemi végzettségű társaik. A programmal ezt az egyenetlen szaporodási mintázatot akarták megváltoztatni. Pénzügyi előnyöket és speciális iskolai beiratkozási előnyöket kínáltak azoknak a diplomás anyáknak, akiknek több, mint két gyermekük volt. Uo. p.60 (ChatGPT, fordítás)

¹⁴¹ Uo. p.60 (ChatGPT, fordítás)

¹⁴² Uo. p.62 (ChatGPT, fordítás)

támogatására irányul, nem pedig a vallási harmónia kialakítására. Mivel egy jelentés kimutatta, hogy a vallási ismeretek kurzus fokozza a vallási különbségeket, feszültségeket, a kormány hamarosan megszüntette azokat.¹⁴³ Helyette a '90-es években etika-erkölcstan tantárgyat vezettek be.¹⁴⁴ Továbbá létrehozták a Vallási Harmónia Tanácsot (miniszterelnökség, egyházak, civil szervezetek), amely a terrorizmus elleni védelem fenntartására szolgál.¹⁴⁵

A kormánypárt egy egységes normarendszert és identitást próbált kialakítani, melyek az etnikai harmónia fenntartásához hozzájárulnak.¹⁴⁶ Például az angol nyelvet és a mandarint mint közös nyelveket igyekeztek fejleszteni és tanítani, hogy összhangot teremtsenek a több mint húsz kínai dialektus megléte mellett.¹⁴⁷ Továbbá Goh Chok Tong 1989 elején tartott megnyitó beszédében négy alapvető értékről beszélt, melyeket szükséges beiktatni a Nemzeti Ideológiába. „Egy ilyen formális állásfoglalás összekapcsol minket mint szingapúriakat saját megkülönböztetett identitással és sorssal. A Nemzeti Ideológiát erkölcsi oktatáson keresztül fogjuk megvalósítani, és az anyanyelv használatának előmozdításával, az értékek oktatásának megerősítésével az iskolákban, valamint a tömegkommunikációs eszközökön keresztül.” Lee Hsien Loongot nevezték ki a javaslattevő bizottság élére. A cél az volt, hogy megtalálják azokat az értékeket, amelyek minden közösségben fontosak és elkerüljék a konfuciánus értékek túlzott hangsúlyozását.

1991-ben bemutatták a közös értékekről szóló Fehér Könyvet a parlamentben. A „Nemzeti Ideológia” kifejezést a „Közös Értékek”-re cserélték. Ezek az értékek a következők: nemzet a közösség előtt és társadalom az egyén előtt; a család a társadalom alapvető egysége; közösségi támogatás és tisztelet az egyén iránt; konszenzus, nem konfliktus; faji és vallási harmónia.¹⁴⁸

A parlament jóváhagyta a Fehér Könyvet, de nem ruházta fel a Közös Értékeket semmilyen alkotmányos státusszal vagy jogi hatalommal. Több kritika is érte a dokumentumot, például, hogy sem az emberi jogok kérdéséről, sem a társadalmi igazságosságról nem rendelkezik.¹⁴⁹

Jelenlegi kormányprogramjaik között kiemelt cél a fenntarthatóság és a környezetvédelem. 2020-ban a kormány létrehozta a Tengerparti és Árvízvédelmi Alapot,

¹⁴³ Uo. p.62 (ChatGPT, fordítás, tudományos szöveg értelmezése)

¹⁴⁴ Magasházi – "Szerző" (2024)

¹⁴⁵ Magasházi (2018), 83-84.o.

¹⁴⁶ Magasházi (2015), 8-9.o.

¹⁴⁷ Magasházi (2018), 83-84.o.

¹⁴⁸ Diane and Milne (2002), p.63 (ChatGPT, fordítás)

¹⁴⁹ Uo. p.64 (ChatGPT, fordítás)

hogy Szingapúr jövőbeli védelmét biztosítsák. Mivel a tengerszint emelkedése fenyegető veszély, a kormány aktívan kíván fellépni a jövő generációk védelme érdekében. A széndioxid-kibocsátás csökkentéséért a háztartásokat energiahatékony háztartási készülékek használatára ösztönzik. A Zöld Városok Program célja az energiafogyasztás csökkentése, az esővíz újrahasznosítása.¹⁵⁰ A PAP megalakulása óta nagy figyelmet fordít a nők és családok segítésére. Például 2023 áprilisában megindították a CUB Vissza a munkába! programot, amelynek keretében a munkaerőpiacra visszatérő nőket képzésekkel támogatják.¹⁵¹

A kormány aktív társadalomfejlesztést végez. Kampányok sorával igyekszik egy tiszta, biztonságos környezetet teremteni. Például a „Ne szemetelj!” kampány pénzbírsággal bünteti azt, aki eldob egyetlen cigarettacsikket a közúti jelzőtáblák figyelmeztetése ellenére. Vagy a „Mosolyogj!” kampány keretében összegyűjtötték az udvarias viselkedés szabályait, és ezeket közvetítették a taxisofőrök és bolti eladók felé.¹⁵²

¹⁵⁰ PAP: Climate change initiatives that will impact the future generation (2020.02.21). [pap.org.sg /Climate change initiatives that will impact the future generation - People's Action Party \(pap.org.sg\)/](https://pap.org.sg/Climate-change-initiatives-that-will-impact-the-future-generation-People's-Action-Party-pap.org.sg/), Letöltve: 2024.06.30.

¹⁵¹ PAP: People's Action Party Women's Wing rallies stronger support for Singapore families (2023.07.29.). [pap.org.sg /People's Action Party Women's Wing rallies stronger support for Singapore families - People's Action Party \(pap.org.sg\)/](https://pap.org.sg/People's-Action-Party-Women's-Wing-rallies-stronger-support-for-Singapore-families-People's-Action-Party-pap.org.sg/), Letöltve: 2024.06.30.

¹⁵² Magasházi (2018), 83.o.

4. Összegzés

Kutatásomban bemutattam, hogy a szingapúri politikai berendezkedés egy rendkívül összetett és színes komplexum, amely a politikai berendezkedés sajátos formáját alakította ki és követi.

A 65 éve uralkodó Népi Akció Párt hatalomra kerülésével kezdődött meg a modern államszervezet kiépítése, melyben Lee Kuan Yew-nak – Szingapúr első miniszterelnökének – kiemelt szerepe volt.

Politikairezsim-besorolása szerint hibrid rezsim. Kormányzati struktúráját úgy építették fel, hogy megakadályozzák az erős ellenzék és korrupció kialakulását. Nagy hangsúlyt fektetnek a folyamatos társadalomfejlesztésre.

A legitimáció komplex eszköztárát alkalmazzák. Esete sikeresen cáfolja, hogy egy ország magas gazdasági-politikai fejlettsége automatikusan a demokratizálódást eredményezné.¹⁵³ A PAP mint kormánypárt uralkodó pozícióját számos tényező magyarázza. Az állam működése nem alkotmányokon, hanem dinamikán alapul.¹⁵⁴ Megállapításom, hogy az uralkodó párt hatékonyan vezeti az országot és van elég kompatibilitása ahhoz, hogy a kialakított rendszer megfelelően működjön. Ez látható abból, hogy a rugalmasságon alapuló stratégiájukkal képesek magas és állandó szinten tartani a gazdasági-politikai növekedést, valamint az állampolgárok támogatását választásról választásra megszerezni. A szingapúri társadalom azért fogadja el és támogatja a fennálló politikai berendezkedést, benne a PAP-kormányt, mert a vezetők betartják ígéreteiket, mely által fenntartják a stabilitást és a folyamatos jóléti növekedést az országban.¹⁵⁵

A PAP kormány komplex ideológiarendszerrel rendelkezik, amely magában foglalja a meritokráciát, a pragmatizmust, az elitizmust, a multiracializmust és az ázsiai hagyományos értékeket.¹⁵⁶

A hibrid politikai stratégia részeként a választások és az ellenzék jellemzőit, az intézmények és eljárási folyamatok manipulációját és a PAP korábbi és jelenlegi programjait tekintettem át. Következtetésem, hogy a vezetők pragmatikusan időzítik a választásokat, sikeresen elnyomják az ellenzéki pártokat és rugalmasan reagálnak a polgárok programjaik által kiváltott reakcióira, ezért a szingapúri politikai stratégia hatékonyan működik. A kormány mindenkori programjában szerepel az életminőség növelése és a teljes foglalkoztatás

¹⁵³ Bartha – Kopasz (2019), 117-119.o.

¹⁵⁴ Diane and Milne (2002), p.36 (ChatGPT, fordítás)

¹⁵⁵ Magasházi (2015), 7.o.

¹⁵⁶ Diane and Milne (2002), p.52 (ChatGPT, fordítás)

biztosítása, melyeket hatékonyan teljesítettek is az elmúlt évtizedekben.¹⁵⁷ A szingapúri politikai berendezkedés sikere többek között az állandóan tanulni akarás, a pragmatikus hozzáállás, a folyamatos ágazati innováció és fejlesztés,¹⁵⁸ valamint az állam és intézményeinek kiemelkedő hatékonysága.¹⁵⁹ Az állampolgárok erős hazafias hajlama és elégedettsége a PAP kormánnyal azt jelzik, hogy a tömeges politikai kultúra összeegyeztethető az elit által hirdetettel, és a kormány politikai szocializációs erőfeszítései hozzájárulnak az elit és a tömeges kultúra közötti nagyobb összhanghoz.¹⁶⁰

¹⁵⁷ Magasházi (2018), 86.o.

¹⁵⁸ Magasházi – "Szerző" (2024)

¹⁵⁹ Magasházi (2018), 234.o.

¹⁶⁰ Diane and Milne (2002), 65. (ChatGPT, fordítás)

Ábrajegyzék

1. sz. ábra. Szingapúr korrupciósintjének pontszámozása 2012 és 2022 között **Hiba!** **A**
könyvjelző nem létezik.

Irodalomjegyzék

Bartha Attila – Kopasz Marianna: Legitimációs stratégiák hibrid rezsimekben. Szingapúr mint mint legitimációs puzzle. In. Böcskei Balázs – Szabó Andrea (Szerk.): *Hibrid rezsimek A politikatudomány X-aktái*. Napvilág Kiadó, Tatabánya 2019

Case, William: Southeast Asia's Hybrid Regimes: When Do Voters Change Them? Vol. 5, No. 2 (2005)

Csath Magdolna: Szingapúr a saját sikerének áldozata (2020.02.03.). vg.hu /[Szingapúr a saját sikerének áldozata \(vg.hu\)](https://vg.hu)/, Letöltve: 2024.01.20.

Diane K. Mauzy and R.S. Milne: *Singapore Politics Under the People's Action Party*. Routledge, London and New York 2002

[Energy Resource Guide - Singapore - Oil and Gas \(trade.gov\)](https://trade.gov.sg), 2023, Letöltve: 2024.11.15.

Gallai Sándor és Török Gábor: Politika és politikatudomány. Aula Kiadó Kft., Budapest 2003
[GDP.pdf](#), 2023, Letöltve: 2024.11.15.

[GFCI 32 Rank - Long Finance](#), 2023, Letöltve: 2024.11.15.

Hung-mao Tien: Taiwan's Democratization: A Summary. In. World Affairs: Democracy in Taiwan: Part One. Sage Publications Vol.155, No. 2 1992

Lee Kuan Yew: *From Third World To First, The Singapore Story: 1965–2000*. Singapore: Times Media Private Ltd., 2000

Magasházi Anikó: Esettanulmányok az állami és nem állami szereplők kooperatív viszonyáról: Szingapúr és Chile. *Külügyi Szemle*, XIV.évf./2015 4.szám

Magasházi Anikó – "Szerző": Szingapúr fejlettségének vizsgálata. Budapest, 2024.10.11.

Magasházi Anikó: *Szingapúr globálisan behálózva – magyar kitekintéssel*. Felsőbbfokú

Tanulmányok Intézete Savaria University Press Alapítvány, Kőszeg–Szombathely 2018

MTI: Korábbi minisztert választottak meg Szingapúr új elnökének | hirado.hu (2023.09.01.).
hirado.hu, Letöltve: 2023.09.05.

PAP: Climate change initiatives that will impact the future generation (2020.02.21).
pap.org.sg /Climate change initiatives that will impact the future generation - People's Action Party (pap.org.sg)/, Letöltve: 2024.06.30.

PAP: People's Action Party Women's Wing rallies stronger support for Singapore families (2023.07.29.). pap.org.sg /People's Action Party Women's Wing rallies stronger support for Singapore families - People's Action Party (pap.org.sg)/, Letöltve: 2024.06.30.

PISA Scores By Country 2024, 2024, Letöltve: 2024.11.15.

Quality of Life Index by Country 2024 Mid-Year, 2024, Letöltve: 2024.11.15.

Seongyi Yun: Democratization in South Korea: social movements and their political opportunity structures. In. Asian Perspective Vol.21, No. 3 1997

Singapore | Data, 2023, Letöltve: 2024.11.15.

Singapore - IMD business school for management and leadership courses, 2024, Letöltve: 2024.11.15.

Singapore: resident population by ethnic group 2023 | Statista, Letöltve: 2024.05.02.

Szabolcsi Kristóf: Szingapúr integrációs profilja: az ASEAN-ban 50 éve betöltött szerepének mérlege. *Külgügyi és Külgazdasági Intézet*, E-2017/21.sz.

Szalavetz Andrea: A szingapúri sikertörténet magyar szemmel. *Magyar Tudomány*, 181. évf./2020 6. sz.

Tan, Kenneth Paul: "Meritocracy and elitism in a global city: ideological shifts in Singapore". *International Political Science Review*, Vol. 29, No. 1 2008

Top 50 Ports — World Shipping Council, 2023, Letöltve: 2024.11.15.

Völgyi Katalin: A sikeres államkapitalizmus példája – Szingapúr (2015.december). MTA Közgazdaság- és Regionális Tudományi Kutatóközpont Világ gazdasági Intézet /A sikeres

államkapitalizmus példája – Szingapúr (oszk.hu)/, Letöltve: 2022.10.11.

World Happiness, Trust and Social Connections in Times of Crisis | The World Happiness Report, 2023, Letöltve: 2024.11.15.

Yeo Lay Hwee – Tan Hsien Li – Joanne Lin: Governing Singapore: How, Why, and Where are we Heading? *Civic Exchange*, 2005

2023 Corruption Perceptions Index: Explore the... - Transparency.org, 2023, Letöltve: 2024.11.15.